I

(Zakonodajni akti)

DIREKTIVE

DIREKTIVA 2011/88/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 16. novembra 2011

o spremembah Direktive 97/68/ES glede določb za motorje, dane na trg v okviru sistema prožnosti

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ([1]),

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ([2]),

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Direktiva 97/68/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 1997 o približevanju zakonodaje držav članic o ukrepih proti plinastim in trdnim onesnaževalom iz motorjev z notranjim zgorevanjem, namenjenih za vgradnjo v necestno mobilno mehanizacijo ([3]), določa omejitve izpušnih emisij in mejne vrednosti emisij za onesnaževala zraka iz motorjev, ki se uporabljajo za necestno mobilno mehanizacijo, in prispeva k varovanju zdravja ljudi in varstvu okolja. Sedanje mejne vrednosti emisij, ki veljajo za homologacijo večine motorjev na kompresijski vžig stopnje III A, bodo zamenjale strožje mejne vrednosti stopnje III B. Te mejne vrednosti se od 1. januarja 2010 uporabljajo za homologacijo navedenih motorjev, od 1. januarja 2011 pa za njihovo dajanje na trg.

(2) Komisija pripravlja revizijo Direktive 97/68/ES v skladu z zahtevami iz člena 2 Direktive 2004/26/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila o spremembi Direktive 97/68/ES ([4]). Da se zagotovi usklajenost revidirane direktive s standardi Unije za dobro kakovost zraka, in glede na izkušnje, znanstvena dognanja in razpoložljivo tehnologijo, bi morala Komisija pri bližnji reviziji Direktive 97/68/ES poleg presoje vpliva upoštevati:

— uvedbo nove emisijske stopnje V, ki bi morala glede na tehnično izvedljivost temeljiti na zahtevah standardov Euro VI za težka tovorna vozila,

— uvedbo nove zahteve za zmanjšanje trdnih delcev, namreč omejitev števila trdnih delcev za vse kategorije motorjev na kompresijski vžig, če je to tehnično izvedljivo, da se zagotovi učinkovito zmanjšanje števila izredno majhnih trdnih delcev,

— uporabo poglobljenega pristopa k uveljavljanju določb za zmanjševanje emisij in naknadno vgradnjo sistemov za naknadno obdelavo izpušnih plinov v obstoječi vozni park necestne mobilne mehanizacije in sicer na podlagi razprav, ki ravno potekajo v Gospodarski komisiji Združenih narodov za Evropo o usklajenih zahtevah za naprave za nadzor emisij za naknadno vgradnjo; ta pristop bi moral biti v podporo prizadevanjem držav članic za izboljšanje kakovosti zraka in spodbujanje varstva delavcev,

— uvedbo metodo za redno preskušanje mobilne mehanizacije in vozil, da bi ugotovili zlasti, ali so njihove vrednosti emisij v skladu z vrednostmi ob registraciji,

([1]) UL C 48, 15.2.2011, str. 134.
([2]) Stališče Evropskega parlamenta z dne 25. oktobra 2011 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 8. novembra 2011.
([3]) UL L 59, 27.2.1998, str. 1.
([4]) UL L 146, 30.4.2004, str. 1.

— možnost odobritve nadomestnih motorjev, ki ne ustrezajo zahtevam stopnje III A, za vagone in lokomotive pod določenimi pogoji,

— možnost uskladitve posebnih standardov za emisije vlakov z ustreznimi mednarodnimi standardi, da bi zagotovili razpoložljivost cenovno dostopnih motorjev, ki bodo ustrezali zastavljenim mejnim vrednostim emisij.

(3) Prehod na stopnjo III B vključuje veliko spremembo v tehnologiji, ki zahteva znatne izvedbene stroške za preoblikovanje motorjev in razvoj naprednih tehničnih rešitev. Vendar pa sedanja svetovna finančna in gospodarska kriza ali konjunkturna ekonomska nihanja ne bi smela povzročati zmanjševanja okoljskih standardov. Revizijo Direktive 97/68/ES bi bilo zato treba obravnavati kot izredno. Poleg tega so naložbe v okolju prijazne tehnologije pomembne za spodbujanje prihodnje rasti, delovnih mest in zdravstvene varnosti.

(4) Direktiva 97/68/ES določa sistem prožnosti, ki proizvajalcem opreme omogoča, da v obdobju med dvema stopnjama emisij nakupijo omejeno količino motorjev, ki niso skladni s trenutno veljavnimi mejnimi vrednostmi emisij, vendar so homologirani glede na najbližjo predhodno stopnjo mejnih vrednosti emisij.

(5) Točka (b) člena 2 Direktive 2004/26/ES predvideva oceno možne potrebe po dodatni prožnosti.

(6) V obdobju veljavnosti stopnje III B bi se moral delež števila motorjev, ki se ne uporabljajo za pogon vagonov, lokomotiv in plovil, ki plujejo po celinskih plovnih poteh, ter so lahko dani na trg v okviru sistema prožnosti, v vsaki kategoriji motorjev povečati z 20 % na 37,5 % letne količine opreme, v katero so vgrajeni motorji iz navedene kategorije motorjev, ki jo proizvajalec opreme da na trg. Na voljo bi morala biti ustrezna alternativna možnost, po kateri bi se lahko v okviru sistema prožnosti dalo na trg vnaprej določeno število motorjev. To fiksno število motorjev bi bilo tudi treba revidirati in ne bi smelo presegati vrednosti iz oddelka 1.2.2 Priloge XIII k Direktivi 97/68/ES.

(7) Pravila, ki se uporabljajo za sistem prožnosti, bi bilo treba prilagoditi, da se področje uporabe navedenega sistema razširi na motorje za pogon lokomotiv za strogo omejeno obdobje.

(8) Izboljšanje kakovosti zraka je po Direktivi 2008/50/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2008 o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo [1] pomemben cilj Unije. Za uresničitev navedenega cilja je odločilno reševanje problematike emisij pri viru, vključno z zmanjšanjem emisij v sektorju necestne mobilne mehanizacije.

(9) Podjetja, ki uporabljajo motorje s področja uporabe te direktive, bi morala izkoristiti evropske programe finančne podpore ali podobne podporne programe držav članic. Ti podporni programi bi morali biti namenjeni spodbujanju zgodnje uvedbe najvišjih emisijskih standardov.

(10) Direktiva 97/68/ES določa izjemo za nadomestne motorje, ki se ne uporablja za vagone in lokomotive. Glede na omejitve zaradi teže in dimenzij pa je nujno treba tudi za nadomestne motorje za vagone in lokomotive zagotoviti omejeno izjemo.

(11) Ukrepi iz te direktive odražajo začasno težavo, s katero se srečuje proizvodni sektor, zaradi česar ni stalnega prilagajanja, tako da bi bilo treba uporabo teh ukrepov omejiti na trajanje veljavnosti stopnje III B ali na tri leta, če ne bo nadaljnje stopnje.

(12) Glede na posebno infrastrukturo železniškega omrežja v Združenem kraljestvu, zaradi česar prihaja do različnih strukturnih omejitev za tirno širino ter posledično za težo in dimenzije, tako da je potrebno daljše obdobje prilagoditve za nove mejne vrednosti, je primerno temu specifičnemu trgu motorjev za lokomotive omogočiti več prožnosti.

(13) Zato bi bilo treba Direktivo 97/68/ES ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Spremembe Direktive 97/68/ES

Direktiva 97/68/ES se spremeni, kot sledi:

1. odstavek 6 člena 4 se nadomesti z naslednjim:

„6. Motorji na kompresijski vžig, ki se ne uporabljajo za pogon vagonov in plovil, ki plujejo po celinskih plovnih poteh, se lahko dajo na trg v okviru sistema prožnosti v skladu s postopkom iz Priloge XIII ter odstavki od 1 do 5.“;

[1] UL L 152, 11.6.2008, str. 1.

2. člen 10 se spremeni, kot sledi:

(a) v odstavku 1a se črta drugi pododstavek;

(b) vstavijo se naslednji odstavki:

„1b. Države članice lahko kot izjemo od členov 9(3g), (3i) in (4a) odobrijo dajanje na trg za naslednje motorje za vagone in lokomotive:

(a) nadomestni motorji, ki dosegajo mejne vrednosti stopnje III A, če so namenjeni za nadomestitev v vagonih in lokomotivah, ki:

(i) ne dosegajo standarda stopnje III A, ali

(ii) dosegajo stopnjo III A, ne pa standarda stopnje III B;

(b) nadomestni motorji, ki ne dosegajo mejnih vrednosti stopnje III A, če so namenjeni za nadomestitev v vagonih brez kontrole vožnje in brez zmožnosti neodvisnega premikanja, pod pogojem, da ti motorji dosegajo vsaj enako visok standard kot za motorje, ki se vgrajujejo v obstoječe vagone istega tipa.

Odobritve po tem odstavku se lahko izdajo samo v primerih, ko homologacijski organ države članice ugotovi, da bo uporaba nadomestnega motorja, ki izpolnjuje zahteve najnovejše veljavne stopnje emisij iz zadevnega vagona ali lokomotive, povzročila znatne tehnične težave.

1c. Na motorje iz odstavkov 1a ali 1b se pritrdi oznaka z besedilom „NADOMESTNI MOTOR“ in z enotno navedbo zadevne izjeme.

1d. Komisija oceni vpliv na okolje in morebitne tehnične težave v zvezi z upoštevanjem odstavka 1b. Ob upoštevanju te ocene Komisija do 31. decembra 2016 predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo in revizijo odstavka 1b, če je to potrebno, z zakonodajnim predlogom, ki vsebuje datum za prenehanje uporabe navedenega odstavka.“;

(c) odstavek 7 se nadomesti z naslednjim:

„7. Države članice dovolijo dajanje na trg motorjev, kakor so opredeljeni v točkah A(i), (ii) in (v) oddelka 1 Priloge I, v okviru sistema prožnosti v skladu z določbami iz Priloge XIII.“;

3. Priloga XIII se spremeni v skladu z določbami iz Priloge k tej direktivi.

Člen 2

Prenos

1. Države članice najpozneje do 24. novembra 2012 sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo. Komisiji nemudoma sporočijo besedilo navedenih predpisov.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedila temeljnih določb predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 3

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 4

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu, 16. novembra 2011

Za Evropski parlament	*Za Svet*
Predsednik	*Predsednik*
J. BUZEK	W. SZCZUKA

PRILOGA

Oddelek 1 Priloge XIII se nadomesti z naslednjim:

„1. UKREPI PROIZVAJALCA ORIGINALNE OPREME

1.1 Proizvajalec originalne opreme, ki želi uporabiti sistem prožnosti, razen za motorje za pogon vagonov in lokomotiv, kateri koli homologacijski organ zaprosi za dovoljenje, razen v obdobju veljavnosti stopnje III B, motorjev, da lahko njegovi proizvajalci motorjev dajo na trg motorje, namenjene izključno za njegovo uporabo. Količine motorjev, ki ne izpolnjujejo trenutno veljavnih mejnih vrednosti emisij, vendar so homologirani glede na zadnjo predhodno stopnjo mejnih vrednosti emisij, ne presežejo dovoljenih količin iz oddelkov 1.1.1 in 1.1.2.

1.1.1 Število motorjev, danih na trg v okviru sistema prožnosti, v vsaki kategoriji motorjev ne preseže 20 % letne količine opreme, v katero so vgrajeni motorji iz navedene kategorije motorjev, ki jo proizvajalec originalne opreme da na trg, izračunano kot povprečje v zadnjih petih letih na trgu Unije. Če proizvajalec originalne opreme svojo opremo daje na trg Unije manj kot pet let, se povprečje izračuna za obdobje, v katerem daje svojo opremo na trg Unije.

1.1.2 Alternativna možnost za oddelek 1.1.1 je, z izjemo motorjev za pogon vagonov in lokomotiv, da proizvajalec originalne opreme zaprosi za dovoljenje, da lahko njegovi proizvajalci motorjev dajo na trg določeno število motorjev izključno za njegovo uporabo. Število motorjev v vsaki kategoriji motorjev ne sme preseči naslednjih količin:

Kategorija motorja P (kW)	Število motorjev
19 ≤ P < 37	200
37 ≤ P < 75	150
75 ≤ P < 130	100
130 ≤ P ≤ 560	50

1.2 V obdobju stopnje III B, vendar ne dlje kot tri leta od začetka te stopnje, z izjemo motorjev za pogon vagonov in lokomotiv, proizvajalec originalne opreme, ki želi uporabiti sistem prožnosti, kateri koli homologacijski organ zaprosi za dovoljenje za svoje proizvajalce motorjev, da dajo na trg motorje, namenjene izključno za njegovo uporabo. Količine motorjev, ki ne izpolnjujejo trenutno veljavnih mejnih vrednosti emisij, vendar so homologirani glede na zadnjo predhodno stopnjo mejnih vrednosti emisij, ne presežejo dovoljenih količin iz oddelkov 1.2.1 in 1.2.2.

1.2.1 Število motorjev, danih na trg v okviru sistema prožnosti, v vsaki kategoriji motorjev ne preseže 37,5 % letne količine opreme, v katero so vgrajeni motorji iz navedene kategorije motorjev, ki jo proizvajalec originalne opreme da na trg, izračunano kot povprečje v zadnjih petih letih na trgu Unije. Če proizvajalec originalne opreme svojo opremo daje na trg Unije manj kot pet let, se povprečje izračuna za obdobje, v katerem daje svojo opremo na trg Unije.

1.2.2 Alternativna možnost za oddelek 1.2.1 je, da proizvajalec originalne opreme zaprosi za dovoljenje, da lahko njegovi proizvajalci motorjev dajo na trg določeno število motorjev za izključno uporabo proizvajalca originalne opreme. Število motorjev v vsaki kategoriji motorjev ne sme preseči naslednjih količin:

Kategorija motorja P (kW)	Število motorjev
37 ≤ P < 56	200
56 ≤ P < 75	175
75 ≤ P < 130	250
130 ≤ P ≤ 560	125

1.3 Za motorje za pogon lokomotiv lahko proizvajalec originalne opreme v obdobju veljavnosti stopnje III B, vendar ne dlje kot tri leta od začetka veljavnosti, zaprosi za dovoljenje, da smejo njegovi proizvajalci motorjev v okviru sistema prožnosti dati na trg največ 16 motorjev izključno za njegovo uporabo. Proizvajalec originalne opreme lahko zaprosi za dovoljenje, da njegovi dobavitelji motorjev dajo na trg največ 10 dodatnih motorjev z nazivno močjo, večjo od 1 800 kW, za vgradnjo v lokomotive, zasnovane izključno za uporabo v omrežju Združenega kraljestva. Za lokomotive bo štelo, da izpolnjujejo ta pogoj, samo če se zanje lahko izda varnostno spričevalo za vožnjo po omrežju Združenega kraljestva.

To dovoljenje se izda samo, če iz tehničnih razlogov ni mogoče doseči skladnosti z mejnimi vrednostmi stopnje III B.

1.4 Proizvajalec originalne opreme v vlogi, naslovljeni na homologacijski organ, posreduje naslednje informacije:

(a) vzorec oznak, ki se pritrdijo na vsak del necestne mobilne mehanizacije, v katero se bo vgradil motor, dan na trg v okviru sistema prožnosti. Oznake vsebujejo naslednje besedilo: „STROJ ŠT. … (serija strojev) OD … (skupno število strojev v posamezni kategoriji moči motorja) Z MOTORJEM št. … S HOMOLOGACIJO (Direktiva 97/68/ES) št. …“;

(b) vzorec dodatne oznake, ki se pritrdi na motor, z besedilom iz oddelka 2.2.

1.5 Proizvajalec originalne opreme homologacijskemu organu predloži vse potrebne informacije o izvajanju sistema prožnosti, ki jih homologacijski organ lahko zahteva za sprejetje odločitve.

1.6 Proizvajalec originalne opreme vsakemu homologacijskemu organu v državah članicah na zahtevo predloži vse informacije, ki jih ta organ zahteva, da potrdi, ali so motorji, dani na trg v okviru sistema prožnosti, ustrezno označeni.“